

TANDORI DEZSŐ

Életgyökvonás

A „SZERETEK, NEM SZERETEK” VERSEKBŐL

I.

Szívemre
kérdeztem.
Felelte:
szeret? nem.

Megj. Főmedvéme és néha pár másik ember kivételével.

* * *

II.

Mit hittem,
hogym reméltem?
Már nem szeretném
tudni szerét sem.

Megj. „Hit, remény, szer, szeretet, tudás.”

* * *

III.

Ez itt én,
az ott te,
mezíttén,
mazotte.

Az ott: ma.
Ez itt: ma.
Mazottén
mezítta.

Erdőben, mezőben:
mezítettén mazotta.
Csak a nap megitta.

IV.

Az ott: én?
Ez itt: te?
Mára már
ki hitte?
Nincs az a
szerencse.

V.

Miramár, Miramár!
Szerencsét fürdettünk.
Mára már? Mire már!
Füüdővízzel eltünt.

VI.

Lesz majd a tepsiben
utolsó el-sülés.
Lesz majd a tepsiben
nincs-többé-rá-ülés.

VII.

Elnézem karomat.
Csukló, könyék leég.
Addig se vágják le!
Hadd várjuk ki teljét.
Ha ezzé lett oly rég.

...Ahogy serceg, hallom!
Herceg! Elég, elég.
De csak rém-képzeletemben.
Ma ezt írom itt még.
Csak épp mit higgyek épp?
Vonom élet gyökét.

Ugyan, mi borzalom.
Épp csak „megolvasom”.

„Számolni” = megolvasni; okoskodná Arany János, anno,
vagy egy iskolai szöveggyűjtemény, ma.

VIII.

Múltak évek:
anno.
Mondok vélek:
„Na, no.”

1.) Vélek = velük. 2.) v. csont száradtára.

IX.

Ez mind miféle lyuk?
Szép csupasz velejük
csont száradtáig jut,
ennyi lett erejük.

Temetőben pl.

X.

Vagy lesznek már sült hús,
avagyon omlós hús.
Az por, íze-hagyós,
ez férgen porhanyós.
Fekszünk após, anyós,
elnök, szépreményű
bozontos, s nem jár e
kihulltságon fésű.

XI.

Nem jársz kis kerteket,
kid se dugványozod,
nem húzod gyökered,
kezed nem elég ok.

- - -

V. vonod. Mindegy, huza-vona már csak,
nem ünnep, vasárnap,
még csak nem is szünnap.
Mind csak olyan szűn nap.
Szíven, szűn* nem szúrhat.

XII.

De azért ne szűnj, nap!!!
Éj, hadd még ne tudlak!
Még csak fekszem zordul,
Hallom, belem mordul,
Szívem egyet fordul,
Versem megcsikordul.

XIII.

Felszedik a síneket.**
Még hogy sínen vagyunk!
Készítik a tepsiket,
Áskálják a lyukakat,
Csak hogy ott nem vagyunk.
Mind ily nyomon vagyunk.

XIV.

S akkor ezért éltem!
Hogy futball-kór, sakk-kór.
Így hittem, reméltem,

* A sor kéziratban szereplő alakja: „Szíven, Ű űn nem szúrhat.”

(A hibásnak tűnő, a kézirat további példányain bizonyára kijavított sort a verslogikának megfelelő módon egészítettük ki.)

** A sor kéziratban szereplő alakja: „Felszedik a íneket.”

(A hibásnak tűnő, a kézirat további példányain bizonyára kijavított sort a verslogikának megfelelő módon egészítettük ki.)

de talán úgy javát
nem nagyon szerettem.
Szeretném, legalább.

XV.

Sérült madár: sirály:
lett belőled *irály*.
De mivel nincs „sirány”:
sérülten sincs *irány*.

Megj.
Sérült madárkánkat óvja ég.
Ha meghalok, jaj, mi lesz, Főmedvémeék?
Jaj, mi lesz veletek?
Múzeumi láda
legföljebb helyetek.
Évente molyirtót,
tizedre szúfojtót
nem tesznek mellétek,
mellétek nem tesznek
– vagy: porként? engemet?
Mellétek tegyenek.

XVI.

Efféléken örülök
– míg csak mint egy őr, ülök.
Ebbe én nem őörülök!
Csak „belülök-kívülök”,
míg egy szép nap
kint-is-bent is
mint kül-bel szél,
elülök.

Megj. Szép Ernő-fordulat, „min örülök”.
2. Megj. Ó, akkor azért egy könnyű kis
szél legyen, körülem, és sétáljon ott velem,
ahogy az Adria partján társnémmal, ah,
egykor még tébláboltunk, madárkáinkhoz
haza vágyódtunk, ott váródtunk. Azóta alig
mozdultunk, mégis nagyokat távolodtunk.
Tengeri szél, legalább
hozd összebb holtunk.

Utóvers

Apropó: Goethe-medálom, Weimar

Sérült kismadarunk veréb-se,
csak egy kis ki-mi illető,
ahogyan nem vagyok én se
70-éves-tandori-dezső.

Madárkánk együtt van Schweitzerrel,
Boulezzel, Táborival,
leprát gyógyít, kürtje rivall,
bajlódik színészekkel.

Professzorommal, Mádl úrral
okos könyveket forgat,
zenefőnök Barenboimmal
Konrádot, Kertészt lapozgat.

Szabó István filmjét nézi,
sok száz tudóssal bólogat,
míg én felcsippantok: „Veszély, ni!”
s elhagyjuk a kérdéses ágakat.

Velem Trutty-Csip nagybátyám,
Hükk-Csőr, Pukk nagyapám-nagyanyám,
fél lábam ép csak, nem is könnyű,
íme, egy madárka s gazdája: ennyi.

Ketten az ég nagy hajlatán.

Pótutó (Télelő)

Jaj, bocsánat, jelesek,
társul kis verebemet
hogy emelhettem hozzátok.
Nehéz-röptű, húz fél lábat.

De ily dolgán oly kecses!
Bízom, hosszú léte lesz.
Az ég egy-szál hajlatán,
ami itt, éghajlatán.

Már csak „keveset” élek,
minimálisat nagyon,
de ez épp a remények
miatt örök borzalom.

Meddig még! De rossza-bolt ez,
ami kevés, jó meddig lesz?
saját derekaljam, földön,
meddig? Ebben nincsen kölcsön.

Lebbencsleves-ivadék,
már Duna–Tisza közét,
Pest útját is alig járom,
de legalább ez a *járom*

legyen földi, pásztorkutyás,
verebes légi szabadságom.
Nem kéne más.

Jajgoethei

Jajgok, jajgoetheg? Soha ilyen göthöt!
Hogy kamasz koromban kértem: „Értenétek!”
Életem s halál közt kérem csak: mondjátok:
nem értünk! s hogy tudjam, ezt azért tudjátok.

Ez az egész halál! Ez sem így áll.
Aki nagy parkot jár, tágas tarló határt,
dús vidéket, hiszi: egyre csak a kitárt
világba megy! Kínálnak neki, ő is kínál.

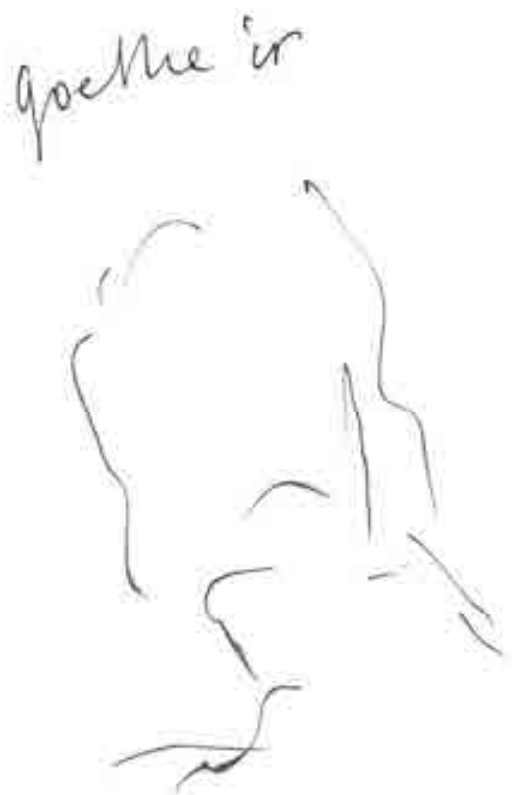
Mit sem kínálhatok. Nincs rá ok.
Megtaláltam, mi lehet,
amit most sem értetek.
Az érzület

még kevésbé lehet vita tárgya,
mint az ízlés szépsége, ragálya, dagálya.
Az én érzületem: már zsácutca jön velem,
s nem az, hogy kétfelől, de a végén bedől.

Bedőltem határnak, tarló tágasságnak,
gazdag végtelennek. Mire mondhatom, meglettek,
békén távozhatom, ha ágyba deszkázva,
ha darabra vágva úton, sínen,

nincs, hogy „én nem”! Legfeljebb fejem ágytálba
hull, vagy szárazon fúlok meg,
ezt megtudom, s akkor nincs már, hogy mit nem tudok meg.

A szöveget gondozta: TÓTH ÁKOS

TANDORI DEZSŐ RAJZA (2010-ES ÉVEK)